

197. §.

A tanosztályparancsnok a kiképzés végett hozzá beosztott próbacsendőrök bevonulása alkalmával a következőket köteles megállapítani:

1. a próbacsendőr nevét, korát, születési és illetőségi helyét;
2. a csapatnál viselt rendfokozatát;
3. nyelv és írás ismeretét és annak mérvét;
4. szellemi képességét, és amennyire azokat rövid idő alatt, esetleg büntetési jegyzőkönyvi kivonata és minősítvényi táblázata felhasználásával megállapítani képes, jellemtulajdonosságait is;
5. kinézését, testalkatát.

Ezeket az adatokat a próbacsendőrök beosztása végett azzal a szárnyparancsnoksággal közli, melynek állományába az illető próbacsendőr tartozik s egyuttal értesíti, hogy a próbacsendőr fontosabb őrsre vagy tiszti állomásra való beosztásra alkalmas-e.

A kezdő próbacsendőröket rendszerint 2 hónapi sikeres oktatás és kiképzés után a haladók csoportjába osztja be s az ott eltöltött 2 hónapi kiképzés után vizsgáló bizottság elé állítja, mely a tanosztály parancsnokon kívül a pótszárnyparancsnokból és a kerületi parancsnokság által kirendelt törzstisztből áll.

A vizsga rendszerint a hó végével tartatik meg s ez előtt két héttel a vizsga elé állítandókról a kerületi parancsnoksághoz névjegyzéket terjeszt fel, ugyanekkor a vizsgára bocsátandó próbacsendőrökről az illetékes szárnyparancsnokságokat is értesíti.

Az elméleti vizsgán „elégtelen“ osztályzatot nyert próbacsendőröknek a próbaszolgálat alól való felmentése vagy méltánylást érdemlő esetekben 2 hónapi visszatartása iránt a kerületi parancsnoksághoz javaslatot tesz.

A vizsgajegyzőkönyv egyik példánya a kerületi parancsnoksághoz terjesztendő fel, kivonata pedig az illetékes szárnynak küldendő meg.

Erkölcseleg kifogás alá eső próbacsendőrök elbocsátása iránt — ha javulásukra nincs kilátás — javaslatot kell tennie.

198. §.

A legénység kiképzésénél arra kell törekednie, hogy a próbacsendőrök a járőrtárs, az altiszti tanfolyam hallgatói pedig az őrsparancsnok teendőit elméletileg elsajátítsák.

A gyakorlat csak egyes kiképzésre, a sor, szakasz és esetleg század gyakorlatra szorítkozzék.

Elő kell venni a szurony és kardvívást is és ha lovak állanak rendelkezésre, a lovas próbacsendőrökkel (csendőrökkel) a lovaglás is gyakorlandó.

A legénységgel céllövészetet is kell tartani, az altiszti tanfolyam hallgatóival azonban csak akkor, ha azok abban az évben célba még nem lőttek.

199. §.

A tanosztályparancsnok naponként kihallgatást tart.

A hatáskörében el nem intézhető ügyeket a kerületi parancsnokságnak jelenti be.

A tanosztályparancsnok által a szabadságok és szolgálatmentességek engedélyezése oly terjedelemben gyakorolható, mint a kikülönített szakaszparancsnok által.

Próbacsendőröknek szabadságot nem adhat, hanem ily irányú kérelmeket a kerületi parancsnoksághoz köteles felterjeszteni.

A pótszárny és szárnyparancsnokságok által rendelkezésre bocsátott büntetési jegyzőkönyvi kivonatokot és minősítvényi jegyeket megőrzi s a betekintésül hozzá küldött anyakönyvi lapokból a szükséges adatokat előjegyzzi.

Az altiszti iskolások minősítése végett az időközben előfordult változásokról az értesítéseket december hó 15-ig az illetékes szárnyparancsnokságoknak megküldeni köteles.

A tanosztályparancsnok irodai tendőinek végzéséhez a segédoktatókat igénybe veheti.

200. §.

A tanosztályparancsnok a tanosztály gazdálkodásának mikénti vezetését állandóan felügyelni köteles.

A tanosztály legénységét érintő rendelkezéseiről parancskönyvet tartozik vezetni.

A legénység egészségének ápolása végett az előírt orvosi vizsgának havonként legalább egyszeri megtartása iránt gondoskodni tartozik.

Fertőző betegség fellépése esetében, vagy ha az állomáson járvány uralkodik, gondoskodják, hogy az összes legénység rendfokozati különbség nélkül a szükséghez mérten orvos által ismételt is megvizsgáltassék.

F) A segédtsízt részére.

201. §.

A segédtsízt a csendőrkerületi parancsnokságnál (kikülönített törzstisztnél) a katonai, a közbiztonsági, valamint a közigazgatási szolgálati ügyek előadója.

Benne szilárd, nyílt jellemmel egyesülve legyen: a fáradhatlan szorgalom, titoktartás, tapintat, szolgálatismeret, alapos rendszeretet és érett ítélet; mert *fontos bizalmi állásánál fogva* csakis e tulajdonságok mellett képes parancsnokát a szolgálat minden ágazatában kellőleg támogatni, minden irányban és minden körülmény között helyesen tájékoztatni.

A segédtsízt gondját képezze, hogy a csendőrkerület számára érkező minden ügydarab vagy értéküldemény a kellő

időben átvétessek s a sürgős természetű ügyek azonnal, egyéb ügyek pedig a csendőrkerületi parancsnok által meghatározott időben elébe terjesztessenek és elhatározása kikéressék.

Az irodai segédszemélyzet munkakörét ő határozza meg. Akár saját hatáskörében, — akár pedig ha ezt a parancsnok magának tartotta volna fenn, — annak rendelkezései szerint kötelessége a többi előadók elintézésére váró ügyeket az illető előadóknak kiosztani.

Gondoskodik arról is, hogy az irodai ügykezelésre vonatkozó szabályok pontosan betartassanak és az elküldésre váró kiadványok kellő időben továbbíttassanak.

Felelős, hogy a beadványok vagy felsőbb helyre teendő jelentések határidői pontosan betartassanak. Ellenőrizni tartozik, hogy az alosztályok határidőhöz kötött ügydarabjai pontos időben beérkezzenek.

Ugy a többi előadónál, mint a segédszemélyzetnél feldolgozás alatt álló, fentartva, vagy függőben lévő ügyekről mindég tájékozva legyen s ha szükségesnek mutatkozik, egyes ügyek mielőbbi elintézése érdekében teendő intézkedés végett parancsnokának jelentést tegyen. A segédszemélyzetnél esetleg mutatkozó hátralék kellő időben való feldolgozása iránt intézkedjék.

Köteles a hivatali pecsétek biztos megőrzéséről gondoskodni, hogy azokkal visszaélés ne történhessék.

202. §.

A segédtsízt őrzi meg a csendőrkerületi parancsnok által reá bízott és titkos kezelést igénylő ügyiratokat, szolgálati könyveket, egyéb tárgyakat és azok nyilvántartásáról is gondoskodik.

Ő vezeti a kihallgatási könyvet s mihelyt a kihallgatáson megjelenők együtt vannak, arról parancsnokának jelentést tesz.

A kihallgatáson — ha rangviszonyánál fogva abban akadályozva nincs — mindég jelen kell lennie.

A kihallgatáshoz tartozó minden ügyben magát előre tájékoztassa s gondoskodjék, hogy a vonatkozó ügyiratok rendelkezésre álljanak.

A kerületi parancsnokságnál a törzs összes eredeti pénztári naplót a pénztári okmányok alapján ő állítja össze.

A kerületi parancsnokságnál ő szerkeszti az időnként kiadandó állomány- és kerületi parancsokat és gondoskodik arról, hogy e célból minden — a parancsokban közzétételre váró — intézkedést vagy értesítést a többi előadók vele idejekorán közöljenek.

203. §.

A segédtszét a törzsirodákba (kikülönített törzstiszthez) beosztott segédmunkásoknak közvetlen előljárója s azok fölött a fegyelmi fenytő hatalmat a kikülönített alosztályparancsnokot megillető mérvben gyakorolja.

Ugyanezeknek annyi szabadságot adhat, mint a szárnyparancsnok alárendeltjeinek.

G) A pótlókeretparancsnok részére.

204. §.

A csendőrségi pótlókeretparancsnok álláskötelmei az 1891. évi 44. számú Rendeleti Közlönyben 3827/eln. számú rendelettel kiadott „Szervi határozványok a csendőrségi pótlókeret számára“ című szolgálati könyvben vannak tárgyalva.

A pótlókeretparancsnokot az alosztályparancsnok fegyelmi fenytő joga illeti meg.

H) A pótszárnyparancsnok részére.

205. §.

A pótszárnyparancsnok személyi és szolgálati tekintetben közvetlenül a csendőrkerületi parancsnokságnak van alárendelve.

206. §.

A pótszárnyparancsnoknak közvetlenül alá van rendelve:

1. a raktár és ruhakezelés végett beosztott számvivőtiszt (számvivőtiszt helyettes) és törzsörmeesterek;
2. a tartalékosztály.

A pótszárny élelmezési állományába tartoznak a tanosztály havidíjasai és legénysége (tanoncok is), a budapesti kerületnél a pótlókeret havidíjasai és legénysége, végül a kerület törzséhez beosztott segédmunkások és irodaszolgák.

Az altiszti tanfolyam hallgatói és próbacsendőrök illetékes szárnyaik állományába tartoznak.

207. §.

A pótszárnyparancsnokot általában ugyanazon jogok és kötelességek illetik meg, mint a szárnyparancsnokot.

Egyéb különleges kötelmei a következők:

Hatáskörébe tartozik a csendőrkerület tömegkötelékébe tartozó összes legénység felruházása, felfegyverzése, felszerelése, nemkülönben a fogyatékbba jutó legénység leszerelése.

Köteles gondoskodni, hogy a tartalékosztály legénysége, mely első sorban az őrsök létszámának kiegészítésére vagy megerősítésére, másodsorban nagyobb közbiztonsági mozgalmak, zavargások vagy lázongások esetében mint egységes csendőrségi karhatalmi erő alkalmazandó, a csendőrkerületi parancsnokság rendelkezéséhez képest, meghatározott számban, kellő időben és helyen szabályszerű állapotban megjelenhessék.

A pótszárnyparancsnok intézkedik az iránt, hogy a felülvizsgálandó legénység a bizottság előtt pontosan megjelenjék. Ily felülvizsgálatoknál jelen lenni tartozik.

A bevonult próbacsendőröket az idevonatkozó rendeletek szem előtt tartásával ő esketi fel.

A törzsnél pénztárbizottsági tagként szerepel.

Ellenőrzi működésében a raktárkezeléssel megbízott számvivőtisztet (számvivőtiszt helyettes) és törzsörmeestereket.

A ruhakezelési teendőket a számvivőtiszt és a törzsőrme-
terek segítségével végzi.

A fegyelemért és a rend fenntartásáért felelős.

Ő tartja nyilván az összes csendőrségi nyugdíjasokat, az
ellátásban lévő özvegyeket, árvákat, a kegydíjakat élvezőket,
valamint az igazolvánnyal ellátott altiszteket és az ideiglenes
polgári alkalmazásban lévő tartósan szabadságolt csendőr-
egyéneket.

208. §.

A pótszárnyparancsnok az altiszti tanfolyam hallgatói és
próbacsendőrök vizsgáján vizsgabizottsági tagként szerepel.

209. §.

A pótszárnyparancsnok a hozzá utalt gazdasági teendők
pontos végrehajtásáért és a hozzá beosztott személyzet pontos
és szabályszerű működéséért felelős.

Az irodai ügyvitelt a katonai iránytan és egyéb ide vonat-
kozó szabály szerint intézi.

Gazdászati ügyekben az őrsökkel és viszont ezek
vele közvetlenül érintkeznek.

A levelezések csak az elkerülhetetlenül szükségesekre szo-
rítkoznak s az őrsök felesleges munkával nem terhelhetők,
minélfogva visszavárólagos ügydarabok kiadása a legszűkebb
korlátok közé szorítandó.

A pótszárnyparancsnok a ruházatot és felszerelést illető
ügyekben, az őrsökhöz intézendő kiadványait parancsalakban
adja ki. Általános természetű ily parancsok 1—1 példányá-
tudozásulvétel végett a szárny- és szakaszparancsnokságoknak
is megküldendők.

Az őrsök ezen parancsoknak pontosan eleget tenni tar-
toznak.

Mulasztás vagy hanyagság esetében a pótszárnyparancsnok
az illető őrsparancsnok előljáró szárnyparancsnokát értesítse.

210. §.

A pótszárnyparancsnokot az alosztályparancsnok fegyelmi
fenyítő joga illeti meg. (Szolg. szab. I. rész 666. pont).

l) A kikülönített törzstiszt részére.

211. §.

A kikülönített törzstiszt álláskötelmeit és szolgálati viszo-
nyát a vonatkozó utasítás szabályozza.

A kikülönített törzstiszt az osztályparancsnok fegyelmi
fenyítő jogával van felruházva. (Szolg. szab. I. rész 667. pont.)

J) A csendőrkerületi parancsnok részére.

212. §.

A csendőrkerületi parancsnok a szolgálati körletében fel-
állított összes csendőrségi osztályok és alosztályok parancsnoka.
Ő igazgatja ezeknek katonai, gazdasági és beligazgatási ügyeit
és őrködik a felett, hogy a közbiztonsági szolgálat a csend-
őrség — mint a közigazgatási és törvénykezési hatóságok
végrehajtó közege — részéről az ide vonatkozó törvényes és
különös szabályok keretén belül egész terjedelmében tüzetesen
teljesíttessék.

213. §.

A csendőrkerületi parancsnok gondoskodik használható
csendőrök kiképzéséről és azoknak a szolgálatban való meg-
tartásáról, hogy így a közbiztonsági szolgálat teljesítésére min-
denkor kellően kipróbált, megbízható és szakavatott közegek
álljanak rendelkezésére.

214. §.

A csendőrkerületi parancsnok kiváló figyelmet fordítson
arra, hogy a parancsnoksága alatt lévő tiszteket, altiszteket és

csendőröket lehetőleg rövid idő alatt minden irányban tökéletesen megismerje, hogy így őket szellemi és testi tulajdonságaikhoz képest célszerűen beoszthassa és legjobban alkalmazhassa.

Tudnia kell az alárendeltjeiben jó szellemet, becsvágyat, kötelességet, hűséget és önérzetet ébreszteni és fentartani, valamint az összes csendőrség közszellemének ápolására is hatni.

A csendőrkerületi parancsnok (beosztott és kikülönített törzstiszt) kötelessége: a területén lévő közigazgatási hatóságokkal, határszéli rendőrkapitányságokkal, kir. bíróságokkal és ügyészségekkel, nemkülönben a katonai és honvédállomás-parancsnokságokkal szoros érintkezést fentartani azon célból, hogy ezen az úton az alája rendelt csendőrségi egyének szolgálati működéséről, valamint erkölcsi magaviseletéről biztos értesülést szerezhessen.

A fegyelem szigorúan kezelendő.

215. §.

A csendőrkerületi parancsnok a közbiztonsági szolgálatra és a csendőrség alkalmazására vonatkozó mindennemű ügyekben a belügyministernek van alárendelve, kinek a közbiztonságra, rendre és csendre vonatkozó minden rendkívüli eseményt azonnal bejelenteni köteles. A vármegyei alispánoknak az elmúlt hóról minden következő hó 8.-ára tevékenységi kimutatást küld. (1903. évi június hó 20-án kelt 60078/B M. számú rendelet).

Személyes, valamint a fegyelem és katonai rend fentartására vonatkozó minden ügyben közvetlenül a honvédelmi ministernek van alárendelve.

216. §.

A csendőrkerületi parancsnoknak szakadatlanul arra kell törekednie, hogy a legénységi állomány fogyatékát az 1881. évi II. törvénycikk értelmében olyképen pótolja, hogy az lehetőleg mindenkor kiegészítve legyen.

217. §.

A csendőrkerületi parancsnok köteles arról gondoskodni, hogy a legénységnek ruházata, szerelvénye és fegyverzete a szabályoknak megfelelő és kifogástalan állapotú legyen.

218. §.

A csendőrkerületi parancsnok a törzs-, fő- és altisztek útján intézi:

- a) a próbaszolgálatra felvett egyén;
- b) az őrsökön levő csendőrök- és
- c) az altiszt jelöltek oktatását.

Az írás tanításának főcélja oda irányuljon, hogy a csendőrök lehetőleg rövid idő alatt kisebb fogalmazásban is kiképeztessenek.

Önálló szolgálati működésre csak értelmesebb és tapasztaltabb csendőrök alkalmazhatók s ezek az altiszti tanfolyamnak sikeres eredménnyel való elvégzése után altisztekké léptetendők elő.

A katonai kiképzés a katonás fellépésre és a fegyverek biztos és helyes kezelésére szorítkozzék, a mi — miután a csendőrök nagyobb része három évi sorhadi szolgálati kötelezettségét kitöltötte vagy a honvédségnél katonailag már kiképeztetett — csak kevés időt vehet igénybe.

219. §.

A szolgálat és fegyelem terén előforduló különösen alkalmas események oktatólagos parancsok tárgyául használandók fel, melyekben a tények a legfontosabb mellékkörülményeikkel együtt röviden, de érthetően leírandók és az érdekelt csendőrök működése megbírálandó. A szolgálati tevékenységnek figyelemmel kísérése a csendőrkerületi parancsnok részére szintén alkalmat nyújt arra, hogy a szolgálatteljesítésben általában vagy egyes esetekben észlelt hiányokat és bajokat meg-

szüntessen s a szolgálat kezelését ezen utasítás határozványai szerint szabályozza.

220. §.

Az iránt, hogy a közbiztonságra vonatkozó országos törvények és rendeletek, nemkülönbén a belügyministerium által jóváhagyott törvényhatósági szabályrendeletek a csendőrkerületi parancsnokságnak kiadassanak: a többi ministerekkel egyetértőleg a belügyminister intézkedik. Ugyan e célból a csendőrkerületi parancsnokságok, szárny- és kikülönített szakaszparancsnokságok számára, a hivatalos lap, a honvédségi és csendőrségi rendeleti közlöny — utóbbi valamennyi alosztály részére — egy-egy példányban megküldetik.

221. §.

A csendőrkerületi parancsnok minden — a szolgálati szabályzat értelme szerint — elébe terjesztett kérelmet vagy panaszt elintézni — vagy ha ez az ő hatáskörébe nem tartoznék, az elintézés érdekében való további lépéseket megtenni tartozik. Rangosztályba nem sorolt havidíjasok, valamint a legénység, kérelmeket avagy panaszokat a szemlét tartó csendőrkerületi parancsnoknak közvetlenül, tehát a szolgálati út mellőzésével is előadhatnak.

Ily kérelmek vagy panaszok fölött azonnal kell dönteni, s ha ő ezt saját hatáskörében nem eszközölheti, az ügy véleményezés mellett a belügy-, vagy honvédelmi ministerhez felterjesztendő; a mint t. i. az ügy egyik vagy másik ministerium ügyköréhez tartozik.

222. §.

A közbiztonsági szolgálatban szerzett kiváló érdemek megjutalmazása érdekében, az illetőnek megdicsérése vagy jutalomban való részesítése, esetleg különös tekintetbevételt érdemlő esetekben, a legfelsőbb elismerés kifejezése vagy jel-

vényes kitüntetés adományozása céljából a csendőrkerületi parancsnok részéről a honvédelmi ministerhez felterjesztés teendő.

223. §.

A csendőrkerületi parancsnok a csapatparancsnok fegyelmi fenyítő jogával bír. (Szolg. szab. I. rész 668. pont.)

A csendőrkerületi parancsnokot azon jog is megilleti, hogy a parancsnoksága állományához tartozó, tényleg szolgáló főtisztek és zászlósok ellen, a becsületügyi előleges tárgyalás megindítását elrendelheti.

A csendőrkerületi parancsnok, valamint a beosztott és kikülönített törzstiszt szemle-utazások alkalmával úgy a szárnyparancsnokságoknál lévő büntetési jegyzőkönyveket, valamint a szakaszparancsnokságoknál vezetendő büntetési lapokat behatóan megvizsgálni és netalán észrevett szabálytalanságok iránt vagy saját hatáskörében intézkedni, vagy e tekintetben magasabb hatóságokhoz fordulni tartozik; de kötelességében áll a szárny székhelyén más szolgálati teendők miatt megjelenő hadbíró a büntetési jegyzőkönyveknek egyidejű megvizsgálására utasítani, egyébként pedig — ha t. i. a megvizsgálás eként eszközölhető nem volt — ezen büntetési jegyzőkönyvek a hadbíró által leendő átvizsgálás végett, évenként egyszer bekövetelendők.

A beosztott törzstiszt — valahányszor a parancsnokot helyettesíti — szintén a csapatparancsnok fegyelmi fenyítőjogát gyakorolja (Szolg. szab. I. rész 668. pont), szemleutazásai alkalmával azonban az osztályparancsnok fegyelmi fenyítő jogával bír. (Szolg. szab. I. rész 667. pont.)

A csendőrkerületi parancsnok őrzi meg az állománybeli és próbaszolgálatra vezényelt tisztek, továbbá a számvivőtisztek minősítvényi táblázatainak fogalmazványi példányait, valamint a tisztek és tisztjelöltek kötelezőit, azok sajátkezűleg aláírt eskü lapjait és büntetési jegyzőkönyvi kivonatait is, mely utóbbiakba az előforduló büntetéseket a hadbíró által beírja.

A minősítvényi táblázatok szerkesztése a honvédség részére fennálló szabályok szerint történik.

224. §.

A csendőrkerületi parancsnoknak jogában áll bármikor ott megjelenni vagy törzstisztjeit oda kiküldeni, ahol akár esetleg szükségessé vált rendkívüli közbiztonsági intézkedések eredményének biztosítása céljából, akár pedig fegyelmi tekintetből a közbelépést szükségesnek tartja.

Magától értetik, hogy a csendőrkerületi parancsnok a fentebbi célra az alárendelt tiszték bármelyikét a megállapított szemleutazási renden kívül is, a felmerülő szükséghez képest, belátása szerint alkalmazhatja.

225. §.

A csendőrkerületi parancsnok (beosztott törzstisztek) szemlevizsgálatai alkalmával győződjék meg a közigazgatási hatóságok és bíróságok szolgálati felhívásainak a csendőrségi őrsök által helyesen lett fogantatása, valamint egyáltalában a csendőrség pontos kötelesség teljesítése felől; figyeljen a csendőröknek katonai tekintetben és a csendőrségi szolgálati szabályokban való kiképzésére, a fogalmazásban való haladására, a fegyelem fentartására, a szabályszerű öltözködésre, a fegyverek és lőszer jókarban tartására, az őrsirodák és őrspénztárak helyes kezelésére, a laktanya szabályok pontos betartására és a csendőrök élelmezési viszonyaira.

A szárnyparancsnokságok meg szemlélésénél a kincstári pénzek megvizsgálásának, továbbá a büntetési jegyzőkönyvek és a legénység minősítvényi táblázatai is megtekintendők; végre a csendőrség működése, nemkülönben a csendőrök erkölcsi magatartása felől biztos adatok szerzendők.

Ha a törzstisztek valamelyike szemleutazása alkalmával fegyelmi, szolgálati vagy beligazgatási tekintetben oly fontosabb észleleteket tett, melyeket a csendőrkerületi parancsnok

saját hatáskörében nem intézhet el: e részben a belügy-, illetőleg a honvédelmi miniszternek tesz jelentést.

226. §.

Azon csendőrkerületi parancsnok, kinek parancsnoksága alatt lovasőrsök is vannak: köteles szigorúan őrködni a felett, hogy alárendelt tisztjei és lovas legénysége a lovassági gyakorlati szabályzatban, nemkülönben a lóügyekben, valamint a gyakrabban előforduló betegségek felismerése és gyógykezelésében, a szabályszerű vasalás, nyergelés, kantározás és kengyelcsatolásban jártasak legyenek s hogy a lovak helyes gondozása és gyógykezelésére vonatkozó mindennemű szabályok a legpontosabban betartassanak.

227. §.

A csendőrkerületi parancsnok gondoskodik arról, hogy az alosztályok minden illetékeiket a megfelelő időben megkapják. A parancsnokságára bízott pénznek és anyagkészletnek a fennálló különös szabályoknak és utasításoknak értelmében való helyes kezeléséért felelős.

228. §.

A csendőrkerületi parancsnok gondoskodik az alosztályoknak a csendőrségi elhelyezési szabályok értelmében való megfelelő elszállásolásáról; de e mellett a kincstár érdekeit is képviselve, minden szabályellenes követelést visszautasítani tartozik.

229. §.

A fentebb jelzett utasításokon kívül egyébiránt a honvédségi szolgálati szabályzatban az ezredparancsnok számára

előírt szabályok a csendőrkerületi parancsnokra nézve szintén mérvadók.

230. §.

A csendőrkerületi parancsnok készíti el az évi költség-előirányzatot.

Minden év január hó 1-én új elhelyezési táblázatot szerkeszt, melynek öt példányát a belügyministernek, hét példányát a honvédelmi ministernek, négy példányát a csendőrfelügyelőségnek és egy-egy példányát a honvéd-főparancsnokságnak, a honvédkerületi parancsnokságnak, továbbá a Magyarországon lévő cs. és kir. hadtestparancsnokságoknak, a felügyeleti körletét képező minden vármegye hatóságának, kir. bíróságoknak és kir. ügyészségeknek, a Budapest székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának, a területén lévő határszéli rendőrkapitányságnak, a parancsnokság alosztályait képező minden kikülönített törzstiszt, — szárny-, szakasz-, őrssel nem bíró járás — és őrsparancsnokságnak s minden magyar királyi csendőrkerületi parancsnokságnak megküldeni tartozik.

231. §.

A csendőrkerületi parancsnok a kerületi parancsnokság összes számadásait, az ez iránt fennálló különös szabályok alapján a meghatározott időszakokban a magyar királyi belügyministerhez felterjeszteni köteles.

232. §.

Ezen — valamint a szervezeti utasításban foglalt — határozatok a csendőrség összes személyzete által kivétel nélkül mint *kötelező szabály* tekintendők és alakilag is pontosan végrehajtandók.

E szabályok határozmányainak önkényű magyarázása szigorúan tiltatik. Ha mégis valamely részletes felvilágosítás válnék szükségessé: a csendőrkerületi parancsnokságok indokolt javaslataikat — amennyiben azok személyi- vagy fegyelmi ügyekre vonatkoznak — a honvédelmi ministerhez; — közigazgatási-, közbiztonsági- és gazdasági ügyekre vonatkozólag pedig a belügyministerhez terjesztik fel érdemleges elbírálás és döntés végett.

FÜGGELÉK

a II. Szolgálati utasítás

A) Általános részéhez.

1. RÉSZ.

Anyagi büntetőjog.

A) Büntető határozatokat tartalmazó egyéb törvények felsorolása.

A *büntettekről és vétségekről* szóló 1878. évi V. törvénycikkben és a *kihágásokról* szóló 1879. évi XL. t. c.-en felül, ez idő szerint *büntető rendelkezéseket tartalmaznak* még:

- az 1848. évi XVIII. t. c. (*sajtótörvény*) 30., 31., 35., 38., 41. és 44. §-a (sajtórendészeti vétségek és kihágások);
- az 1868. évi XXXVIII., a *népiskolai közoktatásról* szóló t. c. 4. §-a (tanköteles gyermek iskolába nem küldése);
- az 1874. évi XXXIII. t. c. (*választási törvény*) 93., 94., 103., 104., 105. és 106. §-a (választási kihágások);
- az 1874. évi XXXIV. t. c. (*ügyvédi rendtartás*) 39. §-a (zúgírászat kihágása);
- az 1876. évi XIII. t. c. (*cselédtörvény*) 107—112. §-a (cselédrendészeti kihágások);
- az 1876. évi XIV. t. c. (*közegészségügyi törvény*) 7., 20., 21., 26., 35. és 95. §-a (közegészség elleni kihágások);
- az 1879. évi XVI. a *tengeri kereskedelmi hajók lajstromozásáról* szóló t. c. 30—36. §-a;

- az 1879. évi XXVIII., *a rendőri bejelentési intézménynek a székes fővárosban életbeléptetéséről* szóló t. c. 19. §-a (köteles bejelentés elmulasztása);
- az 1879. évi XXXI. t. c. (*erdőtörvény*) 90—116. §-a (erdei lopás, erdei kártétel és ezekre vonatkozó orgazdaság és bűnpártolás stb.);
- az 1881. évi XIV., *kézizálogkölcson-ügyletről* szóló t. c. 23. és 24. §-a (zálogüzletre vonatkozó szabályok meg nem tartása);
- az 1881. évi XVII. t. c. (*csődtörvény*) 265—266. §-a;
- az 1881. évi XXXIX., *a műemlékek fentartásáról* szóló t. c. 15. és 16. §-a;
- az 1883. évi XVII., *a phylloxera elleni óvintézkedésekről* szóló t. c. 12. §-a;
- az 1883. évi XVIII., *a magyar címer használhatóságáról* szóló t. c. 9. §-a (az ország címerének tiltott használata);
- az 1883. évi XX., *a vadászatról* szóló t. c. 26—33. §-a (vadászati kihágások);
- az 1883. évi XXIII., *a fegyveradóról és vadászati adóról* szóló t. c. 39—49. §-a;
- az 1883. évi XXV., *az uzsoráról és káros hitelügyletekről* szóló t. c. 1—18., 24. és 26. §-a;
- az 1883. évi XXXI., *a részletügyletről* szóló t. c. 14. §-a;
- az 1884. évi XVII. t.-c. (*ipartörvény*) 156—159. és 164. §-a;
- az 1885. évi XXIII., *a vízjogról* szóló t. c. 146., 184. és 185. §-a;
- az 1885. évi XXV., *a selyemtenyésztés védelméről* szóló t. c. 4. §-a;
- az 1886. évi XXII., *a községekről* szóló t. c. 15. §-a (lakási szándék be nem jelentése külföldi által);
- az 1887. évi XXII., *a közegészségügyi törvényt módosító* t. c. 11. és 12. §-a (védhi mlőoltási kötelesség nem teljesítése);
- az 1888. évi VII., *az állategészségügyről* szóló t. c. 146—154. §-a;

- az 1888. évi XII., *tenger alatti kábelek védelméről* szóló t. c. 2—6. §-a;
1888. évi XIX., *a halászatról* szóló t. c. 62—66. §-a;
- az 1888. évi XXXI., *a távirda, távbeszélő és egyéb vilamos berendezésekről* szóló t. c. 11. §-a;
- az 1890. évi I., *a közutakról és vámokról* szóló t. c. 107—123., 125—133. és 135—144. §-okban körülírt (út- és vámrendészeti) kihágások;
- az 1890. évi II., *a védjegyek oltalmáról* szóló t. c. 31. §-a (kötelező áruvédjegy nem használása);
- az 1890. évi XXI., *a katonai behívási parancs iránti engedetlenség és az erre csábítás megbüntetéséről* szóló t. c. 1—4. és 6. §-a.
- az 1891. évi XIII., *a vasárnapi munkaszünetről* szóló t. c. 6. §-a;
- az 1891. évi XXXIV., *a kézi lőfegyvereknek kötelező megvizsgálásáról* szóló t. c. 5. §-a (lőfegyver megvizsgáltatásának elmulasztása);
- az 1891. évi XLI., *a határ- és földmérési jelek büntetőjogi védelméről* szóló t. c. 1—4. §-a (határjelhamisítás, meg rongálás és megsemmisítés);
- az 1893. évi XXVIII., *az ipari és gyári alkalmazottaknak baleset elleni védelméről* szóló t. c. 37., 38. és 39. §-a;
- az 1893. évi XXXIV., *a csomagokban árult cikkek mennyiség tartalmának helyes megjelöléséről* szóló t. c. 4—6. §-a (csomagok mennyiség tartalmának tövényellenes megjelölése);
- az 1893. évi XXXVII., *a népfölkelés némely csoportjainak jelentkezési kötelezettségéről* szóló t. c. 2. §-a (jelentkezési kötelezettség áthágása);
- az 1894. évi XII., *a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről* szóló t. c. 93—96. §-a (mezőrendészeti kihágások);
- az 1894. évi XXIX., *az üzletszerű vagy nyilvános fogadásoknak s a kölcsönös fogadások közvetítésének a lóversenyeknél való szabályozásáról* szóló t. c. 10. §-a (fogadások közvetítése a lóversenyen engedély nélkül);

az 1894. évi XXXI., a házassági jogról szóló t. c. 121—124. §-a;

az 1894. évi XXXIII., az állami anyakönyvekről szóló t. c. 80., 82., 83. és 94. §-a (anyakönyvi kihágások);

az 1895. évi VIII., a mezőgazdasági statisztikai adatok összeírásáról szóló t. c. 6. §-a (hamis adatok bevallása vagy az összeírásnak szándékos megakasztása);

az 1895. évi XVIII., az áruforgalmi statisztikáról szóló 1881. évi XIII. t. c.-et módosító kiegészítő t. c. 3. §-a (valótlan árúnyilatkozat beszolgáltatása);

az 1895. évi XXXVII., a találmányi szabadalmakról szóló t. c. 49. §-a (szabadalom-bitorklás);

az 1895. évi XLI., a védjegyek oltalmáról szóló törvényt módosító és kiegészítő t. c. 8. és 9. §-a (iparvédjegy-hamisítás);

az 1895. évi XLVI., a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló t. c. 3. és 4. §-a;

az 1897. évi XXXIV., a bünvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló t. c. 20. §-a (nem nyilvános tárgyalás vagy főtárgyalás közzététele);

az 1897. évi XXXV., a központi statisztikai hivatalról szóló t. c. 13—15. §-a (hamis vagy valótlan statisztikai adatok bevallása, statisztikai adatok gyűjtésének megakadályozása stb.);

az 1897. évi XXXVII., a büntetőtörvénykönyv 412. és a kihágási büntetőtörvénykönyv 59. §-ának módosításáról szóló t. c. 1. és 2. §-a (bélyeghamisítás, pénzhez vagy bélyeghez hasonló tárgyak készítése);

az 1897. évi XLI., a nyomdatermékek tudományos célokra szolgáló köteles példányainak beszolgáltatásáról szóló t. c. 12. §-a (nyomdai termékek köteles példányának be nem szolgáltatása, illetőleg nyomdakimutatásokra vonatkozó szabályok megszegése);

az 1898. évi II., a munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról szóló t. c. 58—66. §-a;]

az 1899. évi XV., az országgyűlési képviselő választások feletti biráskodásról szóló t. c. 169., 170., 171., 172. és 175. §-a;

az 1899. évi XXXVI., a külföldi érmek tiltott behozataláról szóló t. c. 12. §-a;

az 1899. évi XXXVII., az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbításáról szóló t. c. 7. §-a (bankjegyek vagy pénzjegyek gyanánt használható más nem kamatozó kötelezvények jogosulatlan kibocsátása);

az 1899. évi XLI., a vízimunkálatoknál, az út- és vasútépítésnél alkalmazott napszámosokról és munkásokról szóló t. c. 31—34. §-a;

az 1899. évi XLII., a gazdasági munkavállalkozókról és segédmunkásokról szóló t. c. 11. §-a;

az 1900. évi XXV., a megrendelések tiltott gyűjtéséről szóló t. c. 4. §-a;

az 1900. évi XXVII., a birtokos és gazdatiszt jogviszonyáról szóló t. c. 26. és 27. §-a;

az 1900. évi XXVIII., az erdőmunkásokról szóló t. c. 40—44. §-ai;

az 1900. évi XXIX., a dohánytermelők és kertészek jogviszonyairól szóló t. c. 30—33. §-a;

az 1903. évi V., a külföldieknek a magyar állam területén való lakhatásáról szóló t. c. 11—12. §-a;

az 1903. évi VI., az útlevélügyről szóló t. c. 15. §-a;

az 1906. évi XXIII., a külkereskedelmi árústatisztikáról szóló t. c. 11. §-a;

az 1907. évi V., a mértékekről szóló t. c. 32—36. §-a;

az 1907. évi XIX., az ipari és kereskedelmi alkalmazottak balesetbiztosításáról szóló t. c. 187—192. §-a;

az 1907. évi XXVII., a népiskolákról szóló t. c. 17. §-a;

- az 1907. évi XXXI., a marokkói sáska irtásáról szóló t. c. 10—11. §-a;
 az 1907. évi XLV., a gazda és gazdasági cseléd közti jogviszonyról szóló t. c. 57—61. §-a;
 az 1908. évi XXXVI., a Btk. és a B. P. módosításáról szóló t. c. 39—50. §-a;
 az 1908. évi XLVII., a borhamisításnak és hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló t. c. 37—45. §-a;
 az 1909. évi II., a kivándorlásról szóló t. c. 37—46. §-a;
 az 1910. évi VIII., a népszámlálásról szóló t. c. 7. §-a;
 az 1912. évi XXX., a véderőről szóló t. c. 63., 64., 65., 66., 67., 68., 69., 72. és 73. §-a;
 az 1912. évi LXVIII., a hadi szolgáltatásokról szóló t. c. 20. §-a.

B) Csak magánindítványra üldözhető bűncselekmények felsorolása.

Csak magánindítványra üldözhető bűncselekmények:

I. a büntető törvénykönyv (Btk.) értelmében:

1. a hamis vád, ha annak alapján a hamisan vádlott ellen a büntető eljárás nem indítatott meg (229. §.) Ha a hamisan vádlott ellen büntető eljárás indítatott, a hamis vád *hivatalból üldözendő*;
2. az erőszakos nemi közösülés (232. §.), a szemérem elleni erőszak (233. §.) és a megfertőztetés (236. §.).
 Ha azonban a 2. alatt felsorolt bűntettekkel az elkövetés idejére és helyére nézve összefüggő és *hivatalból üldözendő más* bűntett is forog fenn, vagy ha e bűntettek a megsértettnek *halálát* okozták, vagy végre, ha a 232. és 233. §-ban meghatározott bűntettek fel- vagy lemenő ágbeli rokonon vagy testvéren, illetőleg a tettesnek gyámságára, gondnokságára,

tanítására, nevelésére, felügyeletére, gyógykezelésére vagy gondviselésére bízott személyen követettek el: akkor a bűnvádi eljárás *hivatalból* indítandó meg;

3. vérfertőztetés vagy természet elleni fajtalanság testvérek között (244. §.), kivéve, ha a büntett férfiak között, erőszakkal vagy fenyegetéssel követtetett el, vagy ha a sértettnek halálát okozta, mely esetekben *hivatalból üldözendő*;
4. a szemérem elleni bűntett (245. §.);
5. a házasságtörés (246. §.);
6. a kerítés (1908: XXXVI. 43. §.) a magánindítvány nem vonható vissza;
7. érvénytelen házasság csalárd megkötése (225. §.);
8. a rágalmazás (259. §.) és
9. a becsületsértés (261. §.). Az 1878. évi V. t. c. 269—272. §-aiban felsorolt esetekben azonban a rágalmazás és a becsületsértés magánindítvány nélkül is, *hivatalból*, de csak az illető hatóság, közhivatalnok vagy az utóbbinak felebbvalója által megadott felhatalmazás, — a 272. §. esetében pedig a sértett külföldi uralkodó, államfő, követ vagy ügyviselő részéről kijelentett kívánat alapján üldözendő;
10. a könnyü testi sértés vétsége (301. és 312. §.);
11. a gyermekrablás (317—319. §.);
12. a leányszöktetés (320. §.) és
13. a nőrablás (321. §.). Ha azonban a 10—12. pontokban felsorolt bűntettekkel kapcsolatban a fentebbi 2. pont utolsó bekezdésében meghatározott valamely eset is forog fenn vagy ha súlyos testisértés is követtetett el: ez esetben az eljárás *hivatalból* indítandó meg;
14. levél- és távsürgönytitok megsértése magánegyén által (327. §.);
15. a hivatal-, állás- vagy foglalkozásnál fogva megtudott vagy rábízott titoknak alapos ok nélküli felfedezése a közhivatalnok, ügyvéd, orvos, sebész, gyógyszerész vagy szülésznő által (328. §.);

16. magánegyén által elkövetett magánlaksértés vétsége (332. §.);

17. a lopás, ha az házastársak fel- vagy lemenő ágbeli rokonok, testvérek vagy közös háztartásban élő rokonok közt volt elkövetve, úgyszintén ha azt a gyámolt gyámja, a gondnokolt gondnoka, vagy a növendék nevelője ellen követte el (342. §.); továbbá ha azt a tettes vagy részes az ellen, kinek szolgálatában vagy fizetésében áll vagy háztartásában él, vagy az utóbbival közös háztartásban élő hozzátartozók ellen követte el (343. §.);

18. az előbbi (17.) pontban felsorolt egyének ellen elkövetett sikkasztás (358. §.);

19. a hűtlen kezelés vétsége (361. §.);

20. a jogtalan elsajátítás, (365., 367. és 368. §.), ha az által az elsajátítónak házastársa, fel- vagy lemenő ágbeli rokona, testvére, vele közös háztartásban élő rokona, gyámja, gondnoka vagy nevelője károsított meg (369. §.);

21. a csalás (bn. 50. §.), ha az az előbbi pontban meghatározott személy ellen volt elkövetve (389. §.);

22. idegen ingó vagyon jogtalan megrongálásának vétsége (418. §.);

23. más ingatlan vagyonának jogtalan elfoglalása vagy szándékos és jogtalan megrongálása, illetőleg a földtől el nem választott termékének felhasználása. (421. §.)

II. A kihágási büntető törvénykönyv (Kbt.) értelmében:

24. Tíz korona értéket felül nem haladó élelmi, élvezeti vagy életszükségleti tárgy lopása, sikkasztása vagy jogtalan elsajátítása, (126. §. módosította az 1908: XXXVI. t. c. 51. §.);

25. idegen ingó dolognak tudva jogtalanul használata és ez által megrongálása; továbbá idegen ingatlan vagyon szándékos és jogtalan megrongálása vagy a földtől el nem választott terméknek felhasználása, de mindkét esetben csak

akkor, ha az okozott kár tíz korona értéket felül nem halad. (127. §.)

III. Az egyéb törvényekben körülírt bűncselekmények közül:

26. az erdei lopás és erdei kártétel (1879. évi XXXI. t. c. 90—108. és 111—114. §§.)

Az erdei kihágások közül azonban *hivatalból üldözendők* a következők:

1. tűz gerjesztése az erdőben vagy annak közelében;

2. a gerjesztett tűznek felügyelet nélkül hagyása vagy más, a tűzveszély kikerülésére szükséges intézkedések elmulasztása;

3. az erdőben vagy annak közelében talált tűznek el nem oltása (11. §.);

4. erdőégések oltása iránti kötelezettség megtagadása (109. §.);

5. erdőégés esetében a közigazgatási hivatalnok által a hivatalánál fogva őt illető intézkedések körül elkövetett kötelességszegés. (110. §.)

27. A vadászati kihágások (1883. évi XX. t. c. 39. §.) Ezek közül azonban *hivatalból üldöztetik* a következő cselekmények elkövetője:

1. a ki tiltott időben vadász (29. §.);

2. a ki a vadak fiait ellopja, a madarak fészkeit (kivéve az ártalmasokéit) elrombolja, tojásait elszedi (30. §.);

3. a ki tiltott időben hasznos vadat lő, árul vagy vesz (31. §.)

28. az uzsora vétsége (1883. évi XXV. t. c. 1., 2., 3., 5., 6. és 9. §§.);

29. az 1894. évi XII. t. c. 93—95. §-aiban körülírt egyes mezőrendészeti kihágások;

30. a szabadalom-bitórlás kihágása (1895. évi XXXVII. t. c. 49. és 50. §§.);

31. az iparvédjegy-hamisítás (1895. évi XLI. t. c. 8. és 9. §§., illetőleg az 1890. évi II. t. c. 27. §-a);

32. a vízi munkálatoknál s az út- és vasútépítésnél alkalmazott napszámosokról és munkásokról szóló 1899. évi XLI. t. c. 32. §-ának *a*), 33. §-ának *a*), *b*) és *d*) pontjában, továbbá 34. §-ának első bekezdésében és *b*) pontjában megállapított kihágások. (Idézett t. c. 35. §.)

A magánindítványi bűncselekmények hivatalból üldözendők a fennebbi 1—32. pontokban felsorolt eseteken felül is akkor, ha a magánindítványi büntettet, vétséget vagy kihágást a sértett ellen ennek atyja, gyámja, illetőleg a gondnokság alatt lévőnek gondnoka követte el. (1878. évi V. t. c. 113. §. utolsó bekezdése; 1879. évi XL. t. c. 12. §.) Ilyen esetben tehát magánindítvány *nélkül* is, hivatalból vagy bárkitől tett feljelentés alapján, mindazokat az intézkedéseket meg kell tenni, illetőleg mindazokat a nyomozó cselekményeket teljesíteni kell, a melyek hivatalból üldözendő bűncselekmények eseteiben végzhetők.

C) A „magánindítványra jogosult“ (B. P. 13. §. kilencedik bekezdés) meghatározása.

Magánindítvány tételre jogosult:

1. Általában a *sértett* (vagyis az, kinek bármely jogát sértette vagy veszélyeztette az elkövetett vagy megkísérlett bűncselekmény), ha ő életének tizenhatodik évét betöltötte és gondnokság alatt nem áll.

Ha a sértett abban az időpontban, melyben magánindítványt kellene tenni, életének *16-ik évét be nem töltötte, helyette* atyja, illetőleg gyámja lesz magánindítványra jogosult.

2. Az *esküdtbiróság* vagy *kir. törvényszék* hatáskörébe utalt magánindítványi bűncselekmények esetében (L. Függelék 2. rész) még a következőkre kell ügyelni:

A 16—24 éves kiskorúak helyett a „*vagyon ellen irányzott*“ bűncselekmény esetében csak atyjuk vagy gyámjuk; egyéb bűncselekmények miatt, — a sértettektől függetlenül és önállóan, — mind törvényes képviselőjük, mind önmaguk indítványt tehetnek.

Ha a 16—24 éves sértett nagykorúsított, vagyon ellen irányzott bűncselekmény miatt is *önmaga* tehet magánindítványt.

Gondnokság alatt lévő elmebeteg, gyengeelméjűek és süketnémák, továbbá egy évnél hosszabb idő óta *távollévők* helyett, kiknek tartózkodó helye ismeretlen, vagy a kik hazajövetelükben és vagyonuk kezelésében gátolva vannak, végre egy évnél hosszabb tartamu szabadságvesztés büntetésre ítétek helyett, bármely bűncselekmény miatt *gondnokuk* tehet magánindítványt.

Gondnokság alatt lévő *pazarlók* helyett *vagyon ellen irányzott* bűncselekmény esetében *gondnokuk* a magánindítványra jogosult.

Jogi személyek, (egyesületek, társaságok) helyett azok tehetnek magánindítványt, a kik a jogi személyt — akár az alapszabályok, akár más jogforrás alapján — magánjogi jogviszonyaiban is képviselik.

Az 1878. évi V. t. c. négy bűncselekménynél különleges rendelkezéssel kifejezetten meghatározza a magánindítványra jogosultat. Ezek:

a) a testvérek közötti vérfertőztetés és természet elleni fajtalanság esetében, a 244. §. szerint a *szülő*, illetőleg *gondnok*;

b) a szemérem elleni büntett (245. §.) miatt a *sértett nő* vagy *férje*;

c) holtak ellen elkövetett rágalmazás és becsületsértés esetében, valamint akkor, ha a rágalmazott vagy sértett a rágalmazás vagy becsületsértés elkövetésekor még életben volt, de az indítványozási határidő lejárt előtt meghalt s a bűnvádi eljárás megindítását halála előtt nem indítványozta, a

273. §. alapján a *megholtnak gyermekei, szülei, testvérei vagy házastársa*;

d) ha valaki az ellen, kinek a szolgálatában vagy fizetésében áll vagy háztartásában él, vagy az utóbbival közös háztartásban élő hozzátartozók ellen lopást (343. §.) vagy sikkasztást (358. §. utolsó bekezdés) követ el, a magánindítványt a sértetten kívül az idézett §-ok intézkedése értelmében a *szolgálatadó* vagy a ház feje is megteheti.

3. Az uzsora vétsége miatt a sértett fél *mellett* ennek házastársa, fel- és lemenő ágbeli rokona, illetőleg a gyámság vagy gondnokság alatt lévő sértett *helyett* a gyám vagy a gondnok a magánindítványra jogosult. (1883. évi XXV. t. c. 9. §.)

4. Ha a kir. járásbíróság hatáskörébe utalt (L. a 2. alatti „Táblázatos“ kimutatást) és csupán magánindítványra üldözhető bűncselekmény miatt az eljárás kir. járásbíróság előtt folyik, — tekintet nélkül arra, hogy a sértett kiskorú-e vagy hogy mily okból van gondnokság alá helyezve, — bármely sértettnek atyja, gyámja vagy gondnoka; — továbbá a sértett nőnek férje által tett feljelentést is magánindítványnak kell tekinteni. (B. P. 525. §. második bek.)

D) Indítványozási határidő.

A *magánindítványt* attól a naptól számított három hó alatt kell előterjeszteni, amely napon az elkövetett bűntett vagy vétség és annak elkövetője, a magánindítványra jogosultnak tudomására jutott.

Amennyiben azonban az illető bűncselekmény a fennforgó esetben (p. az 1878. évi V. t. c. 113. §. utolsó bekezdése alapján) hivatalból üldözendő: az eljárást akkor is meg kell indítani, ha a bűncselekményt akár magánindítványra jogosult, akár más, a három hó lejártá után jelentette fel.

Uzsora vétsége miatt a magánindítvány a három évi elévülési határidőn belül bármikor előterjeszthető. (1883: XXV. t. c. 9. §. második bek.)

2. RÉSZ.

Táblázatos kimutatás

a bűntettekről, vétségekről és kihágásokról

és az ezekre nézve büntető hatáskörrel felruházott bíróságok illetve hatóságokról.